

Nâng cao - tham khảo

ĐIỀU TRỊ BỆNH VIÊM RUỘT DO PARVOVIRUS TRÊN CHÓ

Nguyễn Thị Yên Linh¹, Võ Thị Trà An^{2*}

*Tác giả liên hệ email: an.vothitra@hcmuaf.edu.vn

TÓM TẮT

Bệnh viêm ruột do canine parvovirus type 2 (CPV-2) trên chó là nguyên nhân gây bệnh đường ruột nguy hiểm và phổ biến nhất ở chó trên toàn thế giới. CPV-2 tấn công vào các cơ quan quan trọng của cơ thể, như tủy xương, hạch bạch huyết và các tế bào niêm mạc ruột, gây tiêu chảy ra máu làm con vật kiệt sức và tử vong. Các phương pháp chẩn đoán căn bệnh này được phát triển ngày càng hiện đại dựa trên nguyên nhân và cơ chế sinh bệnh. Phương pháp điều trị bệnh do CPV-2 bao gồm truyền dịch để bổ sung lượng nước và chất điện giải, hỗ trợ dinh dưỡng sớm, thuốc chống nôn, kháng sinh chống phụ nhiễm. Hiệu quả điều trị bệnh này phụ thuộc vào nhiều yếu tố khác nhau, ví dụ như thời gian phát hiện bệnh, mức độ tổn thương cũng như sự phù hợp của liệu trình điều trị. Bài viết này cập nhật thông tin về các vấn đề liên quan đến bệnh CPV-2 trên chó bao gồm các phương pháp chẩn đoán cơ bản từ lâm sàng đến phòng thí nghiệm, cơ chế tác động của các thuốc và giới thiệu một số phác đồ điều trị trên thế giới. Bài viết đóng góp thông tin để các bác sĩ thú y, sinh viên chuyên ngành và các chủ vật nuôi tham khảo nhằm hạn chế đến mức thấp nhất tỷ lệ tử vong của chó bệnh do CPV-2.

Từ khoá: Chó, viêm ruột do CPV-2, chẩn đoán, điều trị.

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Canine parvovirus type 2 (CPV-2) là một mầm bệnh gây viêm dạ dày-ruột ở chó, nhất là chó con. CPV-2 là DNA virus không vỏ (Kumar và Nandi, 2010). Trường hợp chó nhiễm parvovirus đầu tiên là vào năm 1979. Từ đó, virus trải qua quá trình biến đổi gen để tạo ra 3 biến thể (CPV-2a, CPV-2b và CPV-2c) và lưu hành ở hầu hết các khu vực trên phạm vi toàn cầu (Hao *et al.*, 2022). CPV-2 gây viêm cơ tim và viêm ruột xuất huyết cấp tính ở chó trưởng thành và chó con (Mazzaferro, 2020). Đây là bệnh nguy hiểm nhất và có khả năng lây lan cao nhất đối với chó con đến 6 tháng tuổi. Tiêu chảy xảy ra ở chó trưởng thành và chó con bị viêm ruột có biểu hiện đau đớn tột độ (Ulas *et al.*, 2023). Triệu chứng của nhiễm CPV-2 là nôn mửa, tiêu chảy nặng, sốt cao, ủ rũ, mệt mỏi, chán ăn. Phân có thể có màu vàng, nhiều nước và có máu trong

trường hợp nặng. Mất nước nhanh chóng do nôn mửa và tiêu chảy thường gây tử vong trong vòng 3 ngày (Mazzaferro, 2020). Chó bệnh do CPV-2 với tỷ lệ cao (100%) nếu không chủng ngừa và tỷ lệ tử vong lên tới 10% ở chó trưởng thành và 91% ở chó con (Kumar và Nandi, 2010). Tại Trung Quốc, tính từ năm 1990, tỷ lệ chó mắc bệnh do CPV-2 cao nhất 96% và tỷ lệ chó tử vong do bệnh này khoảng 20-73% (Qi *et al.*, 2020). Tại Việt Nam, cả 3 biến thể CPV-2a, CPV-2b và CPV-2c được lưu hành trên toàn quốc (Hoang *et al.*, 2019) và tỷ lệ chó bệnh do CPV-2 ở các tỉnh đồng bằng Sông Cửu Long trên 32% (Dân *et al.*, 2019), Thành phố Hồ Chí Minh khoảng 42% (Ken *et al.*, 2019), các tỉnh Tây Nguyên trên 65% (Đình và Anh, 2023); Riêng ở các tỉnh phía Bắc, tỷ lệ chó bệnh do CPV-2 dao động từ 3% đến 97% tùy từng loại biến thể CPV-2 khác nhau (Hoang *et al.*, 2019).

¹ Trường Đại học Trà Vinh

² Trường Đại học Nông Lâm Tp. Hồ Chí Minh